

2010

VI. évfolyam 4. szám

Gyűjteményi Szemle

pakal atomerőmű

Szerkesztette: Lukácsiné Patyi Orsolya, Beregnyei Miklós

Kiadja a Paksi Atomerőmű Zrt. – Atomenergetikai Múzeum

Felelős kiadó: Mittler István kommunikációs igazgató

ISSN 1786-9269

Címlapfotó: Formálódik az Atomenergetikai Múzeum

Hátsó borítón: Az interaktív kamion

Borító és tördelés: Schubert Miklós

Készült: a PA Zrt. Nyomdaüzemében

Felelős vezető: Slonczki István

Ritkaságaink

A múzeum könyvtárában található J. S. Allen: Az atomenergia és a társadalom című broszúrája. Több szempontból is érdekes ez a periodika, először azért mert 1950-ben jelent meg Magyarországon, tehát az atomenergetika megjelenésének korai szakaszában. Érdekes kiadvány továbbá azért, mert szinte nyitánya a két világrendszer – a kapitalista és a szocialista – között elindult hidegháború hazai megnyilvánulásának.

A könyvecske fő mondanivalója: addig amíg a Szovjetunióban békés célokra használják az atomenergiát – folyók szabályozásánál földrobbantásokra –, addig az Egyesült Államokban „ez az ipar a háborús tervek szolgálatában született és ma is katonai felhasználására helyezik a fő súlyt. Az új iparág militarizálásával hátráltatták az atomtudomány fejlődését.”

Ennek a vélekedésnek az alátámasztására még Neumann János véleményét is idézik: „Igen sok tudósnak az a véleménye, hogy a háborús amerikai atomterv és a háború utáni atombomba-gyártási hisztéria nem fejlesztette, hanem hátráltatta az amerikai atomtudományt. Az 1946-os atomenergia-törvény szenátusi bizottsága előtt is ezt a nézetet hangoztatta például Neumann, a princeptoni egyetem tanára. Neumann professzor azt is kijelentette: nem lehet előre tudni, hogy öt vagy tíz esztendő múlva milyen új energiaforrásra bukkanunk. Lehet – mondotta –, hogy a könnyűfémekkel folytatott kísérletek az urániumnál komolyabb eredményeket hoznak.”

Végül még egy, a könyvből kiragadott vélemény: „Az atomtudomány az Egyesült Államokban nem egyéb hadifogolynál. Csak néha engedik ki a napfényre, de az örök akkor is rajta tartják a szemüket.”

(James S. Allen: Az atomenergia és a társadalom, Budapest, Szikra Könyvkiadó, 1950.)

